

Paršat Behaalotcha

11. sivan 5768
14. červen 2008
začátek šabatu: 20:54
konec šabatu: 22:22

Halachické časy
třilin 3:11 | východ slunce 4:52
konec šma 7:02 | 1. mincha 13:43
škia 21:13 | hvězdy 21:57

Behaalotcha v číslech

36. paraša v Tóře (z 54) a 3. v Bemidbar (z 10)
16 „paršiot“, 11 otevřených, 5 zavřených
skládá se z 136 vět, 1840 slov a 7055 písmen
obsahuje 5 micvot, 3 příkazy a 2 zákazy

Rav Jaron Ben David: Reptot

Od východu z Egypta jsme byli svědky neustálého růstu. Tělesné osvobození z otroctví, mana, šabat, Sinaj a Tóra, miškanu a začátek cesty do Erec Jisrael. Stále vpřed. Stále vzhůru. Na vrcholu dnešní paraši se vše láme a až do konce knihy *Bemidbar* nás čekají průšvihy. Nářek vedený touhou po mase, neslavný návrat špionů, prohraná bitva, Korachova vzpoura, Mošeho údery do skály, Bilaám.

Na začátku všech těchto katastrof nám Tóra sděluje v několika větách, jakoby mimochodem, že národ reptal. Na tomto příběhu je zajímavé, že vůbec není uveden důvod stížností. Až nás napadá, že ten důvod ani nestál za řeč.

Skutečně si myslím, že za vši nespokojenosti stojí nedocenění dobra. V naprosto každé chvíli může člověk být nespokojený. Vždy se najde něco, co mohlo být lepší. Za problémy pouštní generace stála její vnitřní nepřipravenost vstoupit do izraelské země. Nikdo z nich to neřekl otevřeně, ale stojím-li na hranici svého cíle, nezačnu si stěžovat na relativní maličkosti: že už jsem dlouho nejedl maso, že mě bolí nohy, že je lepší vyslat nejdřív pár dobrovolníků atd.

Bůh odplatil reptajícím ohněm, který se, podle tradice, dál nerozšiřoval. Vzplál z jejich těl a zhasl na důkaz, že veškeré starosti vycházely z postižených samotných, bez cizích vlivů a přičinění.

I my, budeme-li jen trochu hledat, nalezneme sto a jeden důvod k nespokojenosti. Naším úkolem však je rozpoznávat dobro a odhalovat Boží záměr ve stvoření. V kontextu zásadních věcí není důležité, zda se nám rozvázaly tkaničky nebo že jsme prošvihli večerní zprávy.

Alijot v kostce

Kohen: Zapalování meny, ustanovení Levitů jako chrámových pomocníků.

Levi: Zsvěcení Levitů místo prvorozených. Levité ve věku 25 až 30 let procházeli přípravou a studiem, ve 30 letech nastupovali do chrámové služby.

Israel: Příkaz pesachové oběti a ustanovení *pesach šeni* - náhradního termínu pesachové oběti.

Revií: Cestování v závislosti na oblacích Boží slávy ve dne a na ohnivých sloupech v noci. Zhotovení stříbrných trubek k svolávání národa.

Chamiší: Cesta od hory Sinaj na poušť Paran. Jitro chce opustit tábor.

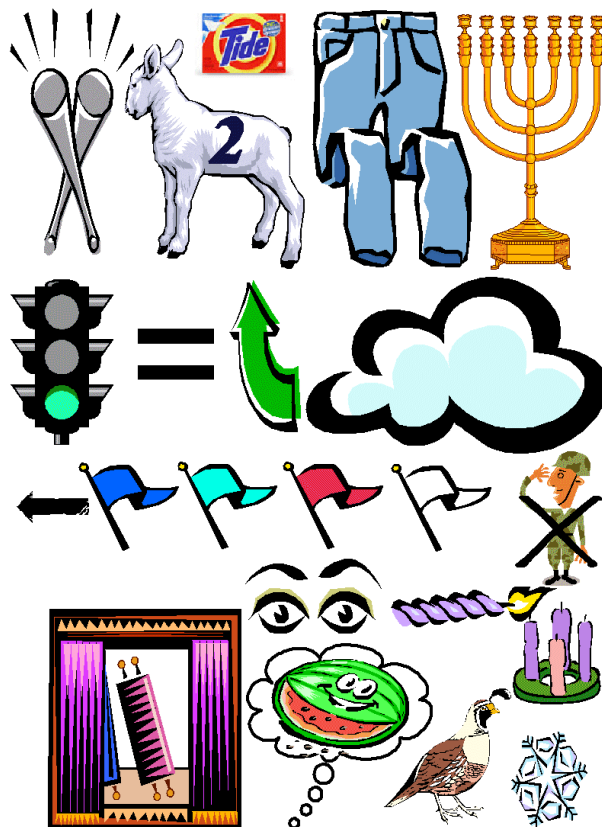
Šiši: Nářek synů Izraele na nedostatek masa. Eldad a Mejadad prorokují Mošeho smrt.

Švií: Křepelky. Miriam pomlouvá Mošeho a je stižena malomocenstvím CARAAT. Moše se modlí za její uzdravení.

Maftir: Celý tábor čeká před další cestou sedm dní Miriamina očišťování.

Haftara (Zecharja 2:14-4:7): Vize zlaté meny.

Vyzkoušejte se

Dvar Tora

ELDAD A MEJDAD...

Tito dva muži byli nejskromnější ze sedmdesáti moudrých a nepovažovali se za hodné vyvolení (do právě ustanoveného Sanhedrinu). Proto je Bůh mnohonásobně odměnil: stali se proroky, ze všech sedmdesáti moudrých jen je Tóra zmiňuje jménem, jen oni vstoupili do Svaté země a oba navíc přežili Jehošuu.

Rav Sacks: Behaalotcha

Tanakh, the Hebrew Bible, is remarkable for the extreme realism with which it portrays human character. Its heroes are not superhuman. Its non-heroes are not archetypal villains. The best have failings; the worst often have saving virtues. I know of no other religious literature quite like it.

It is as if monotheism brought into being at the same time a profound humanism. G-d in the Hebrew Bible is nothing like the gods of myth. They were half-human, half-divine. The result was that in the epic literature of pagan cultures, human heroes were seen as almost like gods: semi-divine.

In stark contrast, monotheism creates a total distinction between G-d and humanity. If G-d is wholly G-d, then human beings can be seen as wholly human – subtle, complex mixtures of strength and weakness. We identify with the heroes of the Bible because, despite their greatness, they never cease to be human, nor do they aspire to be anything else. Hence the phenomenon of which the sedra of Behaalotecha provides a shattering example: the vulnerability of some of the greatest religious leaders of all time, to depression and despair.

The context is familiar enough. The Israelites are complaining about their food:

“The rabble among them began to crave other food, and again the Israelites started wailing and said, ‘If only we had meat to eat! We remember the fish we ate in Egypt at no cost—also the cucumbers, melons, leeks, onions and garlic. But now we have lost our appetite; we never see anything but this manna!’”(Num 11: 4-6)

This is not a new story. We have heard it before (see for example Exodus 16). Yet on this occasion, Moses experiences what one can only call a breakdown:

He asked the Lord, “Why have you brought this trouble on your servant? What have I done to displease you that you put the burden of all these people on me? Did I conceive all these people? Did I give them birth? . . . I cannot carry all these people by myself; the burden is too heavy for me. If this is how You are going to treat me, *put me to death right now*—if I have found favor in your eyes—and do not let me face my own ruin.” (Num. 11: 11-15)

Moses prays for death! Nor is he the only person in Tanakh to do so. There are at least three others. There is Elijah, when after his successful confrontation with the prophets of Baal at Mount Carmel, Queen Jezebel issues a warrant that he be killed:

Elijah was afraid and ran for his life. When he came to Beersheba in Judah, he left his servant there, while he himself went a day's journey into the desert. He came to a broom tree, sat down under it and prayed that he might die. “I have had enough, Lord,” he said. “Take my life; I am no better than my ancestors.” (I Kings 19: 3-4)

There is Jonah, after God had forgiven the inhabitants of Nineveh:

Jonah was greatly displeased and became angry. He prayed to the Lord, “O Lord, is this not what I said when I was still at home? That is why I was so quick to flee to Tarshish. I knew that you are a gracious and compassionate God, slow to anger and abounding in love, a God who relents from sending calamity. Now, O Lord, take away my life, for it is better for me to die than to live.” (Jonah 4: 1-3)

And there is Jeremiah, after the people fail to heed his message and publicly humiliate him:

“O Lord, You enticed me, and I was enticed; You overpowered me and prevailed. I am ridiculed all day long; everyone mocks me . . . The word of the Lord has brought me insult and reproach all day long . . . *Cursed be the day I was born!* May the day my mother bore me not be blessed! Cursed be the man who brought my father the news, made him very glad, saying, “A child is born to you—a son!” . . . Why did I ever come out of the womb to see trouble and sorrow and to end my days in shame?” (Jeremiah 20: 7-18)

Why are the greatest so often haunted by a sense of failure? At the simplest level we see certain common features, at least among the biblical prophets: a passionate drive to change the world, combined with a deep sense of personal inadequacy. Leadership in a this noble cause can bring despair. But it also is the cure.